

WAT GEBEURDE ER OP HET BUREAU AAN DE CATTENHAGESTRAAT?

Oud-brigadiers brengen geschiedenis gemeentepolitie Naarden in kaart

Dik 200 historische foto's, opvallende anekdotes, korte verhalen en diepgaarend onderzoek. De geschiedenis van gemeentepolitie Naarden staat online.

door Jessica de Jong

■ Frans Sloomman en Joop Verhoeven werkten twee jaar aan een website over de gemeentepolitie Naarden.

Foto: Bob Awick

NAARDEN Oud-brigadiers Frans Sloomman en Joop Verhoeven zijn inmiddels in de zeventig en dus al lang gepensioneerd. Ze weten nog veel van de voormalige gemeentepolitie Naarden en samen hebben ze verhalen en foto's verzameld om de geschiedenis voor iedereen toegankelijk te maken. Het duo wil met hun website een inkijsje geven in het korps zoals het door de jaren heen heeft gefunctioneerd.

Verhoeven en Sloomman werkten vroeger samen. "Onze bureaus stonden tegenover elkaar." Uit de verhalen van de heren komt naar voren dat het een gezellige boel was vanaf de jaren 60 tot 90 aan de Cattenhagestraat in de Vesting. "We zaten daar met een mannetje of zeventien en in de hoogtijdagen met 45 collega's. We hadden een 24-uur bezetting, in de nacht twee personen." Op de site heeft Verhoeven uitgebreid beschreven wat er allemaal achter de schermen gebeurde. "We waren echt een familie, maar dat betekende niet dat het altijd koek en ei was."

Rijksweg

De gemeentepolitie Naarden was, in de tijd dat de heren daar werkten, verantwoordelijk voor een vrij groot grondgebied. Daar kwam ook nog eens bij dat ze ver-

antwoordelijk waren voor 19 kilometer aan de rijksweg die door Naarden liep. Hierbij waren ook een flink aantal gevaarlijke kruispunten. "Ik woonde vlak bij een gevaarlijk kruispunt. Om de haverklap gebeurde daar een ongeluk. Ook bij de spoorwegovergang achter Meerlust vonden vele dodelijke ongevallen plaats."

Eigen politie

De geschiedenis van de gemeentepolitie Naarden gaat terug naar 1814. "Veldwachter Luijsterburg diende in Naarden en had, door zijn kleine gestalte, de bijnaam

'Er liep 19 km rijksweg door Naarden met gevaarlijke kruispunten'

'Klein Duimpje'.

De gemeente Naarden heeft vanaf de eeuwwisseling, 1800-1900, tot de vorige reorganisatie in 1993 haar eigen politie gehad. Dit betekende dat het beheer bij de gemeente lag en dat de burgemeester het hoofd van de plaatselijke politie was."

De mannen schrijven op de site: "Tot de jaren 70 ging het er in Naarden redelijk gemoedelijk aan toe. Vanaf die tijd nam de criminaliteit toe en op dat gebied bestonden er geen gemeentegrenzen meer. Bovendien kreeg het korps te maken met problemen als Rote Armee Fraktion, Palestijns terrorisme, Zuid-Molukkers die in opstand kwamen en de beveiliging van enkele prominenten binnen de gemeente zoals onder andere de minister van Justitie Job de Ruiter en de staatssecretaris van Sociale Zaken Lou de Graaf."

Beveiliging

Beide heren hebben als brigadier deze ministers gekend en beveiligd. "Ik weet nog dat De Ruiter beveiligd moest worden. Wij lagen na een dreiging in zijn garage, achter zandzakken, met onze wapens in de handen." Verhoeven vult aan: "Ik lag uit de dakkapel van de minister met een karabijn (geveer-red.)", herinnert hij zich. Het is slechts een van de talloze spannende verhalen die de agenten in hun tijd meemaakten.

Sloomman en Verhoeven deden er twee jaar over om alle gegevens

boven water te krijgen. Met name Sloomman had hierin een actieve rol. Verhoeven werd klankbord en gaf tips en aanwijzingen om verder te gaan met het onderzoek.

Alle Jongbloed

Eigenlijk begon de eerste zoektocht van Frans al in 1988. "In het clubblad van de Naardense Politie Sport Vereniging las ik over de Naardense politiemann Alle Jongbloed. In het stuk stond dat Jongbloed in 1943 was gearresteerd door de SD, omdat hij handelingen had verricht die in de ogen van de bezetter schadelijk waren. Na zijn

'Ik lag uit de dakkapel van de minister met een karabijn'

aanhouding is er nooit meer iets van hem vernomen. Hij zou zijn gestorven in een Duits concentratiekamp. Ik las dat en ben toen dat verhaal gaan uitzoeken. Waarom was er van hem op het bureau geen foto? Alle collega's die in diensttijd waren overleden, hingen aan de wand, maar Jongbloed niet."

Frans zocht het uit, sprak oude politiemannen en las diverse rapporten. Uiteindelijk is Jongbloed hierdoor gerehabiliteerd. "Hij was geen foute Nederlander, maar heeft wel wat streken uitgehaald en uiteindelijk heeft het hem ook zijn leven gekost."

Oorlogstijd

Meer recent heeft Frans nog veel meer uitgezocht wat het korps in Naarden deed in de oorlog. Hij las vele gesloten zuiveringsdossiers, dagrapporten, proces-verbalen en krantenartikelen. Schokkende zaken las hij.

Hij geeft een voorbeeld: "Twee jongens brachten in de oorlogsjaren de krant rond in de Vesting. Eén vroeg: 'Zullen we bij dat moffengezin ook een krant bezorgen?' Iemand hoorde dat en deed hiervan melding bij de opperwachtmee-ster. Kort daarna werd de jongen overgeleverd aan de Grüne Polizei. Hij werd vervolgens overgebracht naar Vught en is niet meer in Naarden teruggekeerd."

■ Alle verhalen die boven water gekomen zijn, kunnen gelezen worden op de site www.gemeentepolitienaarden.nl.